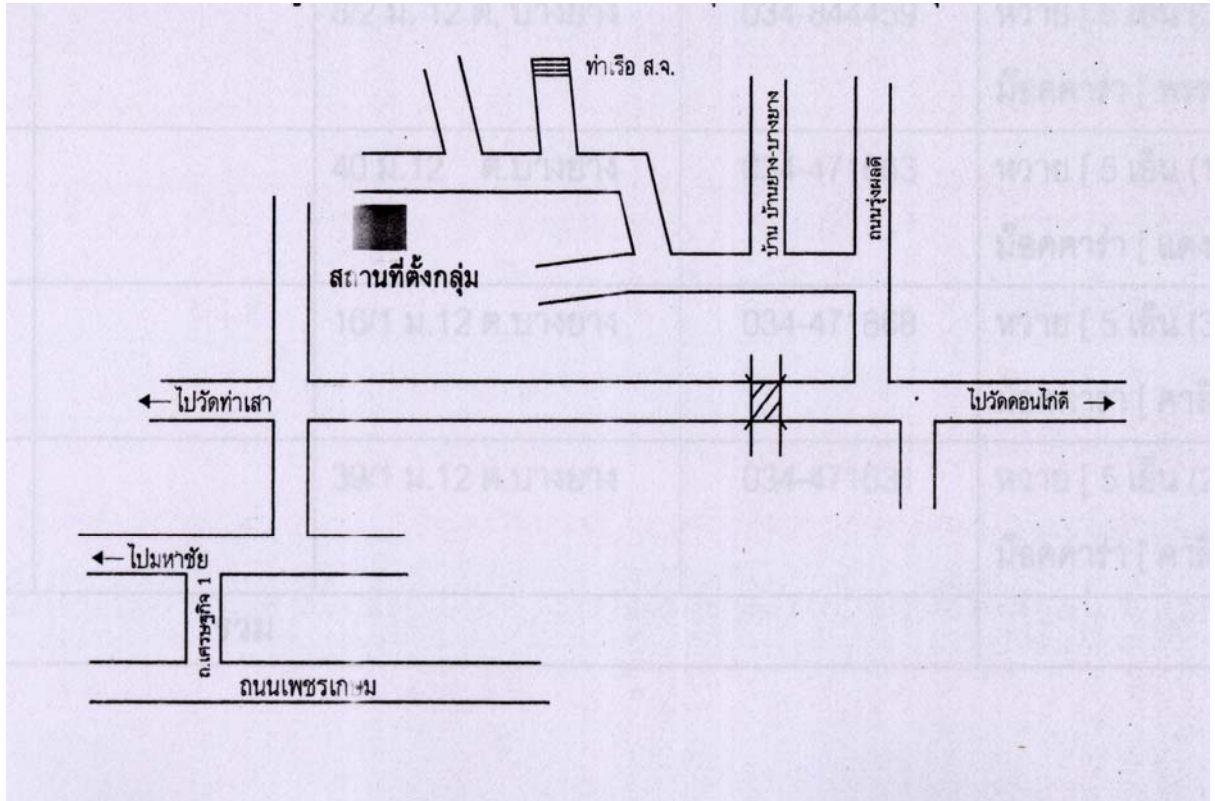


ผลการวิเคราะห์ศักยภาพและความเสี่ยงด้านการผลิตและการจัดการสินค้า กล้วยไม้

กลุ่มผู้ปลูกกล้วยไม้อ่างทอง 1  
หมู่ที่ 12 ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน  
จังหวัดสมุทรสาคร

แผนที่ตั้งกลุ่ม และแผนผังแปลง

กลุ่มผู้ปลูกกล้วยไม้อ่างทอง 1 หมู่ที่ 12 ตำบลบางยาง อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร



## 1. การวิเคราะห์ตนเอง

### 1.การวิเคราะห์ตนเอง

#### 1.1 ข้อมูลพื้นฐานกลุ่ม

##### ข้อมูลด้านสังคม/เศรษฐกิจ

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน “ตำบลบางยาง”

- ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลบางยาง ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอกระทุ่มแบนประมาณ 25 กิโลเมตร โดยมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตำบล ทำให้ตำบลบางยางตั้งอยู่ริมสองฝั่งของแม่น้ำท่าจีน โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลหนองนกไข่ และ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ทิศใต้ ติดต่อกับเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลท่าไม้

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหนองนกไข่ และ ตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว

- สภาพภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน มีคลองส่งน้ำเป็นคลองดินเพื่อใช้ในการเกษตรและการคมนาคม ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เหมาะกับการทำการเกษตรเป็นอย่างมาก จนได้รับการกำหนดจากผังเมืองให้เป็นพื้นที่สีเขียว

- อุณหภูมิ

ตำบลบางยาง มีสภาพอากาศแบบร้อนชื้น

อุณหภูมิสูงสุด ประมาณ 37.5 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิต่ำสุด ประมาณ 16.0 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี อยู่ที่ 26.7 องศาเซลเซียส

ปริมาณน้ำฝนแยกเป็นรายเดือน

เดือน	ปี พ.ศ.		
	2547	2548	2549
มกราคม	21.7	0	0
กุมภาพันธ์	24.4	0	5.1
มีนาคม	1.6	6.2	8.3
เมษายน	1.5	87.3	0
พฤษภาคม	176.4	131.8	80.3
มิถุนายน	136.7	178	329
กรกฎาคม	184.9	137.5	91.1
สิงหาคม	206	81	0
กันยายน	302.4	275.9	0
ตุลาคม	234.8	436.6	0
พฤศจิกายน	160.8	99.7	0
ธันวาคม	0	65.2	0
<b>รวม</b>	<b>1,451.20</b>	<b>1,499.20</b>	<b>513.80</b>

สถานการณ์ของชุมชน

1. ปัญหาของชุมชน

กายภาพ	ชีวภาพ	เศรษฐกิจ	สังคม
1. ที่ดินไม่เพียงพอ กับการเกษตร 2. ขาดที่ดินทำกิน 3. น้ำเสีย	1. โรค / แมลงศัตรูพืช ระบาด 2. ขาดการปรับปรุงบำรุง พันธุ์พืช 3. ปริมาณการผลิตมากเกินไป ตลาด 4. ขาดเทคโนโลยีการผลิต ในพืชบางชนิด	1. ขาดแหล่งเงินทุน 2. ราคาผลผลิตตกต่ำ 3. ต้นทุนการผลิตสูง 4. การถูกเอารัดเอา เปรียบจากพ่อค้าคน กลาง 5. ขาดแรงงาน	1. การดำเนินงานของ กลุ่มไม่ต่อเนื่อง 2. เกษตรกรไม่เห็น ความสำคัญในการ รวมกลุ่ม

### ลำดับปัญหาของชุมชน

1. ต้นทุนการผลิตสูง
2. ราคาผลผลิตตกต่ำ
3. การถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง
4. ขาดแรงงาน
5. โรคแมลงศัตรูพืช
6. ขาดการปรับปรุงบำรุงพันธุ์พืช
7. ขาดเทคโนโลยีด้านการผลิตในพืชบางชนิด
8. ปริมาณการผลิตล้นตลาด
9. น้ำเสีย
10. ขาดแหล่งเงินทุน
11. การดำเนินงานกลุ่มไม่ต่อเนื่อง
12. เกษตรกรไม่เห็นความสำคัญในการรวมกลุ่ม
13. ที่ดินไม่เพียงพอต่อการเกษตร
14. ขาดที่ดินทำกิน

### ศักยภาพของชุมชน

1. เป็นแหล่งผลิตกล้วยไม้ที่มีคุณภาพ
2. ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง
3. มีแหล่งน้ำทางการเกษตรใช้ได้ตลอดปี
4. การคมนาคมสะดวก
5. อยู่ใกล้ตลาดกลาง (กทม.)
6. มีพืชผลทางการเกษตรที่ผลิตได้ตลอดปี
7. มีการติดต่อสื่อสารในระบบ IT ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

### วิสัยทัศน์ของชุมชน

#### ฝันของบุคคล

1. อยากได้ผลผลิตการเกษตรสูง ๆ และราคาดี
2. อยากมีฐานะที่มั่นคง
3. อยากมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

#### ฝันของชุมชน

1. มีการรวมกลุ่มอย่างเหนียวแน่นและต่อเนื่อง
2. อยากให้รัฐควบคุมราคาปัจจัยการผลิต

3. อยากให้รัฐรับประกันราคาผลผลิตการเกษตร
4. ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรแผนใหม่

### พื้นที่เป็นไปได้

1. การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่
2. การจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิต
3. การลดต้นทุนการผลิต

### การวิเคราะห์สี่สิ่งแวดล้อม (SWOT) ในพื้นที่ตำบลบางยาง

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ol style="list-style-type: none"> <li>1.พื้นที่เหมาะสมกับการปลูกพืช</li> <li>2.การคมนาคมสะดวก</li> <li>3.พ่อค้ารับซื้อสินค้าถึงพื้นที่</li> <li>4.มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรตลอดปี</li> <li>5.เกษตรกรมีความรู้ความชำนาญในการผลิตสินค้าอย่างดี</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.ปัจจุบันดินเริ่มขาดความอุดมสมบูรณ์</li> <li>2.ถูกพ่อค้าเอาเปรียบเรื่องราคาสินค้า</li> <li>3.ต้นทุนการผลิตราคาสูง</li> <li>4.ขาดเงินทุนในการผลิต</li> <li>5.ปัญหาน้ำเน่าเสียบางฤดูกาล</li> </ol>
โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> <li>1.สามารถส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้</li> <li>2.สามารถพัฒนาคุณภาพผลผลิตได้</li> <li>3.สามารถรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อพัฒนาระบบการผลิตได้</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.ยังไม่สามารถแก้ไขน้ำเน่าเสียได้โดยเฉพาะจากโรงงานอุตสาหกรรม</li> <li>2.แหล่งชุมชนโรงงานอุตสาหกรรมขยายตัวเข้าสู่พื้นที่การเกษตร</li> <li>3.เจ้าของพื้นที่ขายที่ดินกลับกลายเป็นผู้เช่า ทำให้พื้นที่การเกษตรลดลง</li> </ol>

## กลุ่มผู้ปลูกกล้วยไม้อ่างทอง 1 หมู่ที่ 12 ตำบลบางยาง อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

- สมาชิกกลุ่มกล้วยไม้อ่างทอง 1 จำนวน 25 ราย
- พื้นที่ปลูกกล้วยไม้ 197.5 ไร่
- แหล่งเงินทุน
  1. ธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ, ธกส. เป็นต้น
  2. ส่วนตัว
  3. ญาติ เพื่อน

**ทะเบียนรายชื่อเกษตรกรชาวสวนกล้วยไม้**  
**กลุ่มกล้วยไม้อ่างทอง 1 ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	สกุลกล้วยไม้ที่ปลูก / พื้นที่ (ไร่)
1	นายพิษณุ สำรวรัตน์	ประธานฯ	105/2 ม.12 ต.บางยาง	081-8381783	หวาย [บอม (11) เขียวหยก (8) ขาวสนาน (4) ] มือคคาร่า (4) ]
2	นายสุชิน สีสวัสดิ์	รองประธานฯ	50 ม.12 ต.บางยาง	034-471656	หวาย [ 5 เอ็น (10) เหลืองปฎิมา (5) บลู (5) ]
3	นายมงคล สุนทรชัยเวช	เลขฯ	92/2 ม.12 ต.บางยาง	034-473225	หวาย [ ขาวสนาน (1) 5 เอ็น (5) ] มือคคาร่า [คาลิปโซ่ (3)]
4	นายสุเทพ ใจบางยาง	เหรัญญิก	25/3 ม.12 ต.บางยาง	034-473168	หวาย [ ขาวสนาน (2) มีสทิน (5) ]
5	นายคณิง ชุนถนอม	ประชาสัมพันธ์	39/3 ม.12 ต.บางยาง	034-473171	หวาย [ 5 เอ็น (3) บอม (2) เหลืองปฎิมา (3) ]
6	นายบุญสม ศรีวาริรัตน์		8/2 ม. 12 ต. บางยาง	034-844459	หวาย [ 5 เอ็น (3) บอม (3) ] มือคคาร่า [ พรรณี (4) ]
7	นายวิเชียร แสงสว่าง		40 ม.12 ต.บางยาง	034-471663	หวาย [ 5 เอ็น (13) ] มือคคาร่า [ แดงนพพร (1) ]
8	นายสมชาย สุนทรชัยเวช		16/1 ม.12 ต.บางยาง	034-471868	หวาย [ 5 เอ็น (3) ] มือคคาร่า [ คาลิปโซ่ (2) เหลืองกิตติ (1) ]
9	นางสาวจำปี ชุนถนอม		39/1 ม.12 ต.บางยาง	034-471631	หวาย [ 5 เอ็น (2) บอม 17 (3) ] มือคคาร่า [ คาลิปโซ่ (1) ]
<b>รวม</b>					<b>107</b>



**ทะเบียนรายชื่อเกษตรกรชาวสวนกล้วยไม้**  
**กลุ่มกล้วยไม้อ่างทอง 1 ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	สกุลกล้วยไม้ที่ปลูก / พื้นที่ (ไร่)
10	นายธรรมรัตน์ สุนทรชัชเวช		4/1 ม.12 ต.บางยาง	034-471457	หวาย [ ขาวสนาน (3) 5 เอ็น (4) ] มือคคาร่า [ คาลิปโซ่ (1) บุญหลง (1) ]
11	นายเสริย์ บุญชนก		43/2 ม.12 ต.บางยาง	034-473216	หวาย [ ขาวสนาน (3) บอม (2) ]
12	นายสมศักดิ์ แก้วถนอม		36 ม.12 ต.บางยาง	081-315813 034-473288	หวาย [ เขียวหยก (2) ขาวสนาน (3)] มือคคาร่า [จับก๊วน (3)]
13	นายยนต์ แก้วมณี		239/5 ม.12 ต.บางยาง	034-843207	หวาย [ บอม (3) ]
14	นายปัญญา เปาทอง		45/2 ม.12 ต.บางยาง	034-473196	หวาย [บอม (2) ซากุระ (2) มีสทิน (2) ] มือคคาร่า [ เหลืองปฎิมา (1) ]
15	นางสาวนภกัศ กระทุ่มทอง		37 ม. 12 ต. บางยาง	034-473165	หวาย [ ขาวประวิทย์ (5) บอม (5) แอนนา (5) ]
16	นายสมบัติ โอ้ออกาส		32/1 ม.12 ต.บางยาง	034-473316	หวาย [ 5 เอ็น (13) ] มือคคาร่า [ แดงนพพร (1) ]
17	นายปรีชา ชิ่งบางยาง		73/1 ม.12 ต.บางยาง	081-4058272	หวาย [ บอม (2) ]
18	นายมนตรี แก้วถนอม		77 ม.5 ต.บางยาง	086-0781921	หวาย [ 5 เอ็น (3) บลู (2.5) ] มือคคาร่า [ จับก๊วน (3) ]
<b>รวม</b>					<b>62.5</b>

**ทะเบียนรายชื่อเกษตรกรชาวสวนกล้วยไม้**  
**กลุ่มกล้วยไม้อ่างทอง 1 ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	สกุลกล้วยไม้ที่ปลูก / พื้นที่ (ไร่)
19	นางจิตรา เอี่ยมปทุมมาลัย		45/9 ม.12 ต.บางยาง	034-473217	หวาย [ บอม (2) เขียวหยก (1) มีสีหิน (2) ]
20	นายณัฐพล สีสวัสดิ์		45 ม.12 ต.บางยาง	034-473217	หวาย [ บอม (1) มีสีหิน (1) 5 เอ็น (1) ]
21	นางบุญธิดา ขวัญบุญ		20/1 ม.11 ต.บางยาง	089-7814951	หวาย [ ซากูระ (2) ] มือคคาร่า [ คาลิปโซ่ (2) ]
22	นายเรืองวิทย์ สีสวัสดิ์		46/1 12 ต.บางยาง	034-473266	มือคคาร่า [ คาลิปโซ่ (3) ]
23	นายเสกสรรค์ สีสวัสดิ์		46 12 ต.บางยาง	081-8673444	มือคคาร่า [ คาลิปโซ่ (7) ]
24	นายมนูญ สุนทรชัชเวช		43 12 ต.บางยาง	-	มือคคาร่า [ คาลิปโซ่ (2) ]
25	นางสมพร เกื่อนคำ		37/2 12 ต.บางยาง	034-843845	มือคคาร่า [ คาลิปโซ่ (4) ]
<b>รวม</b>					<b>28</b>

## ข้อมูลการผลิต

- ผลผลิตเฉลี่ย 85,333 ช่อ/ไร่/ปี (16,000 ต้น x 4 หน่อ x 4 ช่อ / 3 ปี = 256,000 ช่อ/ไร่/3 ปี
- ช่วงเวลาที่ผลผลิตออกสู่ตลาด
  1. ปริมาณดอกกล้วยไม้มากที่สุด เดือนกันยายน – ตุลาคม
  2. ปริมาณดอกกล้วยไม้มาก เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม
  3. ปริมาณดอกกล้วยไม้น้อย เดือนมกราคม – เมษายน, พฤศจิกายน–ธันวาคม
  4. ปริมาณดอกกล้วยไม้น้อยสุด เดือนพฤษภาคม – มิถุนายน
- คุณภาพดอกกล้วยไม้ สกุดสวย ตามมาตรฐานของกลุ่มในการส่งออก

## 1.2 การบริหารจัดการกลุ่ม

- คณะกรรมการกลุ่มผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้กลุ่มอ่างทอง 1

1. ประธาน นายพิษณุ ตำรายรัตน์
2. รองประธาน นายสุชิน ฮีสวัสดิ์
3. เลขานุการ นายมงคล สุนทรชัยเวช
4. ประชาสัมพันธ์ นายคณิง ชุนถนอม
5. ทรัพย์สิน นายสุเทพ ใจบางยาง

- บทบาทของกลุ่มที่มีต่อสมาชิก

1. ประชุมกลุ่มฯ มีการประชุมทุกเดือน ณ ที่ทำการกลุ่ม ( บ้านประธานกลุ่ม )
2. ร่วมซื้อปัจจัยการผลิต จากการประชุมที่มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ระหว่างเกษตรกรด้วยกันเอง ทำให้ทราบว่าปัจจัยการผลิตชนิดใดมีคุณภาพดี หรือซื้อจากร้านไหนดี จึงเกิดการรวมกลุ่มกันซื้อปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมี พันธุ์กล้วยไม้ เป็นต้น
3. พัฒนาคุณภาพผลผลิต กลุ่มฯ มีการร่วมกันพัฒนาคุณภาพผลผลิต
4. ประสานส่วนราชการ
5. พัฒนาคุณภาพสมาชิก (ความรู้)
6. สัศจรรย์ปีใหม่
7. ร่วมงานประกวดกล้วยไม้ตามงานที่จัดต่าง ๆ

- บทบาทสมาชิก

1. ให้ความร่วมมือดำเนินกิจกรรมกลุ่ม
2. ให้การช่วยเหลือระหว่างสมาชิกด้วยกัน ในเรื่องความรู้การผลิต การใช้สารเคมี การผลิตเชิงคุณภาพ

- สมาชิกต้องการจากกลุ่ม

1. กองทุนช่วยเหลือสมาชิก
2. ความรู้ วิชาการ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสม
3. ตลาด
4. ข่าวสาร
5. ความช่วยเหลือจากกลุ่มในการประสานส่วนราชการในเรื่อง
  - ปุ๋ยราคาถูกลง
  - ตลาดใหม่ ๆ
  - ลดหนี้
  - แรงงานถูกกฎหมาย

- สมาชิกพอใจกลุ่ม

1. ให้ความร่วมมือกันดี ความสามัคคี
2. ประชากรกลุ่มดี
3. ให้ความรู้ในการพัฒนาวิชาการการผลิตกล้วยไม้ รวมทั้งในด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้
4. พัฒนาทุกด้าน เช่น ด้านบุคคล ด้านผลผลิต ด้านสังคม

## 2. การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตและการตลาดของกลุ่ม

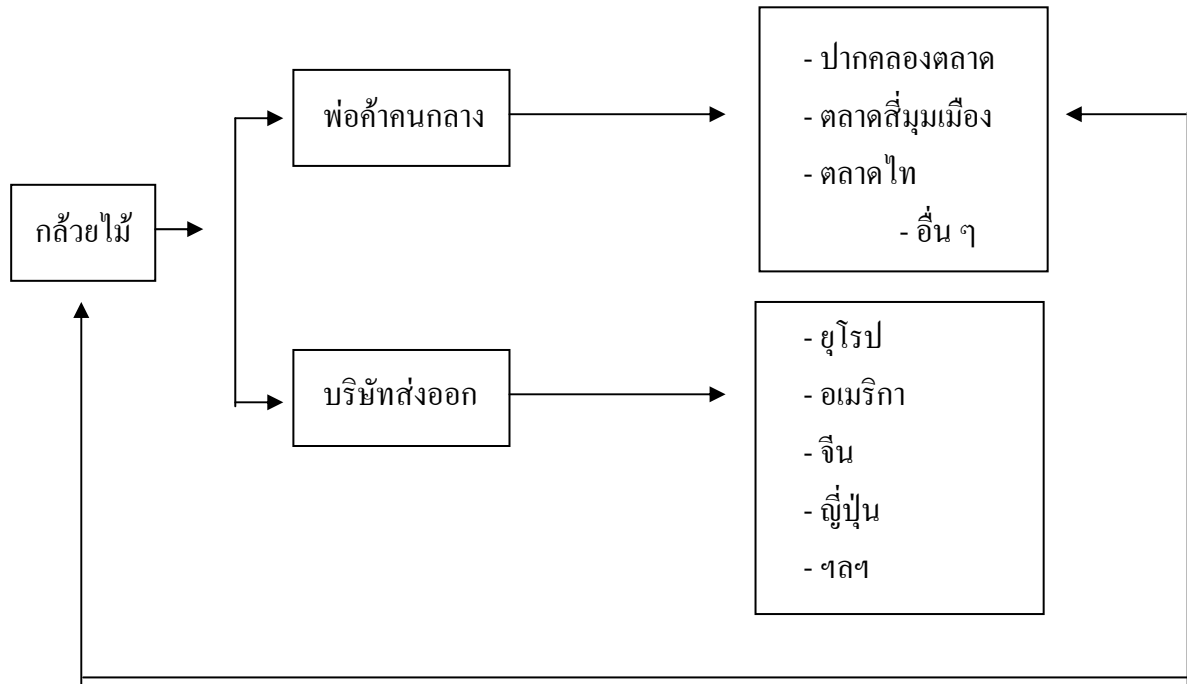
### 2.1 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ความต้องการของลูกค้าและผู้บริโภค

เกรด	ความยาวช่อดอก (ซ.ม.)	จำนวนดอก / ช่อ	จำนวนดอกบาน / ช่อ
1.ซูเปอร์ (Extra)	ไม่น้อยกว่า 55	ไม่น้อยกว่า 12	ไม่น้อยกว่า 7
2.ยาว (1)	ไม่น้อยกว่า 45	ไม่น้อยกว่า 10	ไม่น้อยกว่า 6
3.สั้นสวย (2)	ไม่น้อยกว่า 35	ไม่น้อยกว่า 8	ไม่น้อยกว่า 5
4.สั้นสุด (3)	ไม่น้อยกว่า 30	ไม่น้อยกว่า 6	ไม่น้อยกว่า 4

ช่วงเวลาความต้องการของลูกค้า (บริษัทส่งออก)

- |           |       |                                     |
|-----------|-------|-------------------------------------|
| 1. สูงสุด | เดือน | พฤษภาคม – มิถุนายน                  |
| 2. มาก    | เดือน | กรกฎาคม – ธันวาคม, เมษายน – พฤษภาคม |
| 3. น้อย   | เดือน | กลางเดือนมกราคม – กลางเดือนมีนาคม   |
| 4. ต่ำ    | เดือน | สิงหาคม – กันยายน                   |



3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการผลิตสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน

3.1 พื้นที่ปลูก

- สภาพพื้นที่ปลูก พื้นที่ราบกร่อง ดินอุดมสมบูรณ์ดี การคมนาคมสะดวก
- เกณฑ์ที่กำหนดตามระบบ GAP พืช “พื้นที่ปลูก” ต้องเป็นพื้นที่ไม่มีความเสี่ยง เนื่องจาก วัตถุอันตราย และจุลินทรีย์ที่จะทำให้เกิดการตกค้างหรือปนเปื้อนในผลิตผล

ตามรายละเอียด Check list พื้นที่ต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่มีวัตถุอันตรายและจุลินทรีย์ที่จะทำให้เกิดการตกค้างหรือปนเปื้อนในผลิตผล แต่กล้วยไม้เป็นพืชที่ไม่ได้ปลูกบนดิน จึงไม่ได้สัมผัสกับดินโดยตรง จึงทำให้ไม่มีปัญหาในเรื่องพื้นที่ปลูกที่ปนเปื้อนวัตถุอันตรายและจุลินทรีย์ อีกทั้งดอกกล้วยไม้ไม่ใช่พืชอาหารจึงไม่มีผลต่อผู้บริโภค

### 3.2 น้ำ

- แหล่งน้ำ ใ้จากแม่น้ำท่าจีน, คลอง, บ่อ
- เกณฑ์กำหนดตามระบบ GAP พืช “แหล่งน้ำ” น้ำที่ใช้ต้องได้จากแหล่งที่ไม่มี

สภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนจุลินทรีย์ สารเคมีและโลหะหนัก

ตามรายละเอียด Check list น้ำที่ใช้ต้องเป็นน้ำที่มาจากแหล่งที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุอันตรายและจุลินทรีย์ ซึ่งเช่นเดียวกับพื้นที่ปลูก กัญชง กัญชงไม่ใช้พืชอาหาร จึงไม่มีผลต่อผู้บริโภค แต่ในการปฏิบัติจริงแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของการปลูกเลี้ยงกัญชงไม่ เนื่องจากกัญชงไม่ไม่ได้ปลูกลงดิน น้ำจึงเป็นองค์ประกอบหลักในการเจริญเติบโตของกัญชงไม่ การให้ปุ๋ยจึงต้องผ่านทางน้ำตลอด ดังนั้น น้ำจึงเป็นสิ่งสำคัญเกษตรกรจะเลือกแหล่งปลูกเลี้ยงกัญชงไม่ที่มีน้ำเพียงพอในการปลูกเลี้ยงและต้องเป็นแหล่งน้ำที่คุณภาพดี สะอาด

### 3.3 สภาพภูมิอากาศ

- มีฝุ่นละอองมาก
- อากาศร้อนชื้น อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ในบางช่วง

### 3.4 อื่น ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการผลิต

- มีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ห่างจากบริเวณพื้นที่ปลูกกัญชงไม่ประมาณ 3 กิโลเมตร
- ในช่วงประมาณเดือนพฤศจิกายน, ธันวาคม และ มกราคม น้ำท่วมจากฝนตกและ

ประกอบกับน้ำ

ทะเลหนุนสูง

- ในหน้าแล้งจะมีลมแรง จะทำให้เกิดความเสียหายต่อหลังคาโรงเรือนกัญชงไม่

## 4. การวิเคราะห์กระบวนการผลิตและการจัดการ

### 4.1 กระบวนการผลิต

#### พันธุ์กัญชงไม่

เกษตรกรผู้ปลูกกัญชงไม่จะวิเคราะห์พันธุ์กัญชงไม่โดยพิจารณาจากแนวโน้มการตลาด ข้อมูลจากบริษัทผู้รับซื้อและจากข้อมูลข่าวสารทั่วไป เพื่อตอบสนองให้ตรงกับความต้องการของตลาดต่างประเทศ โดยมีแหล่งที่มาจากการซื้อและของตนเอง มี 2 ลักษณะ

- พันธุ์จากการเพาะเนื้อเยื่อ                      สัดส่วนที่ปลูกประมาณ 50%
- ตัดแยกกล้า    สัดส่วนที่ปลูกประมาณ 50%

## ปัญหาและข้อจำกัด

ในบางช่วงขายผลผลิตไม่ได้หรือได้น้อย เนื่องจากปริมาณความต้องการของตลาด

## ข้อเสนอ

- รัฐควรจัดหาตลาดที่แน่นอนตามคุณภาพของผลผลิต
- มีตลาดกลางดอกกล้วยไม้

## ปัจจัยการผลิต

### สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกล้วยไม้

- แหล่งที่มา บริษัทผู้ผลิตและบริษัทผู้แทนจำหน่ายนำเข้า
- ปัญหา บางครั้งคุณภาพของสารเคมีไม่ได้คุณภาพตามที่กำหนด
- ข้อเสนอ รัฐควรมีการควบคุม ตรวจสอบสารเคมี พร้อมให้บริการในการตรวจสอบคุณภาพสารเคมีในพื้นที่

## การปลูกและการดูแลรักษา

### 1. โรงเรือน

- เสาคอนกรีต
- ซาแลนพรางแสง ประมาณ 50% และ 60% ตามสกุลของกล้วยไม้ที่ปลูก และมี

การชิงซาแลนต่างระดับเพื่อช่วยในการระบายอากาศประมาณ 30% (เฉพาะสวนใหญ่ ๆ)

### 2. วัสดุปลูก กาบมะพร้าวอัด (กระบะ) และการเรือใบ สัดส่วนประมาณ 50 : 50

### 3. อัตราการปลูก ประมาณ 16,000 – 20,000 ต้น / ไร่

### 4. การให้น้ำ

- ใช้น้ำหยด ประมาณ 40%
- ระบบสปริงเกอร์ ประมาณ 60%

ทั้งนี้การปฏิบัติเกษตรกรควรมีปรับสภาพน้ำให้มี pH ประมาณ 8-9 จะเหมาะสมบางส่วน และบางส่วนยังไม่มีปรับสภาพน้ำเพื่อใช้ในแปลงกล้วยไม้

**ข้อเสนอ** เห็นควรรณรงค์ให้เกษตรกรมีการปรับสภาพน้ำก่อนนำไปใช้และมีหน่วยงานของรัฐบริการในการตรวจวิเคราะห์น้ำ

### 5. การฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกล้วยไม้

#### - การปฏิบัติ

1. มีการวิเคราะห์ศัตรูพืชที่ระบาดทั้งโรคและแมลงโดยการตรวจแปลง
2. ใช้ตามคำแนะนำในฉลาก / ตามอัตราที่กำหนด
3. มีการสลับกลุ่มสารเคมีในการป้องกันกำจัด

- ชนิดสารเคมีที่เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้ส่วนใช้ ได้แก่

1. แคลแทน ผสมกับปุ๋ยรดโคนต้น เดือนละ 2 ครั้ง (ไม่ฉีดพ่นเพราะจะทำให้ดอกฝ่อ)

2. แมน โคเซบ คาร์เบนดาซิม และ แอนทราโคล จะสลับกันฉีดพ่น โดยพิจารณาจากสภาพ ภูมิอากาศและโรคนี้ระบาด

3. ไซเปอร์เมทิล อะบาเม็กติน และคลอไพริฟอส

#### 6. การใส่ปุ๋ย

- เริ่มปลูก – อายุ 1 ปี ใช้ปุ๋ยสูตร 3 : 2 : 1

- ระยะเจริญเติบโต – ตัดดอก ใช้ปุ๋ยสูตร 1 : 2 : 3 , 1 : 2 : 2 , 1 : 3 : 1

- ความถี่การใส่ปุ๋ย 5-7 วัน / ครั้ง

#### 7. การใช้ฮอร์โมนและอาหารเสริม

- มีการใช้ฮอร์โมนเร่งราก เร่งดอก

- ใช้สารช่วยฉีดพ่น สร้างความแข็งแรงของต้น

- ใช้ยูนิลีต (อาหารเสริม) ในสกุลมือคคาร่า

- แต่ไม่มีการใช้สารชีวภาพ

#### การเก็บเกี่ยว

- การตัด โดยใช้กรรไกร

- บริษัทมารับเอง โดยไม่แช่น้ำ

- การตัดดอกบาน

1. ดอกบาน 4-5 ดอก (สั้น)

2. ดอกบาน 6-8 ดอก (ยาว-พิเศษ)

3. ดอกบาน 3-4 ดอก (มีน้อย)

#### ปฏิทินการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

ในการวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มฯ ครั้งนี้ จะเน้นไปที่กล้วยไม้สกุลหวายตัดดอกเท่านั้น ซึ่งพันธุ์ที่ปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ พันธุ์ชาวสวน, ขาว 5 N, บอม 17, บอมโจ, บอมโจแดง, เอียสกุล, เป็นต้น จำนวนต้นต่อไร่ ประมาณ 16,000 ต้น ต้นพันธุ์มีทั้งใช้จากการแยกหน่อและเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ วัสดุปลูกมีทั้งชนิดเรือใบและกระบะ ซึ่งกระบวนการปลูกส่วนใหญ่จะเริ่มปลูกในเดือนพฤษภาคม โดยมีรายละเอียดดังนี้

พฤษภาคม (ปี 1)

- ออกขวด (พันธุ์จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ) แล้วฝังในที่ร่มพรางแสง 80% ได้พลาสติกกันฝน 7-10 วัน รดน้ำวันละ 1 ครั้ง



มิถุนายน	- สลับครั้งที่ 2 ห่มด้วยกาบมะพร้าวลงกระถางขนาด 1 นิ้ว ให้น้ำ 20-20-20 สลับ 30-10-10 หรือ 30-20-10 อัตรา 25 กรัม/น้ำ 20 ลิตร 2 ครั้ง/สัปดาห์
กรกฎาคม	- เริ่มฉีดยาป้องกันเชื้อรา (แคปแทน) 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน
สิงหาคม	- เริ่มฉีดยาป้องกันกำจัดแมลง เช่น มาลาไธออน, ไซเปอร์เมทริน, คาร์โบซัลเฟน, คลอไพริฟอส, แลนเนท เป็นต้น 7 วัน/ครั้ง
มกราคม	- ให้น้ำปุ๋ยสูตรเดียวกับเดือนแรก แต่เพิ่มอัตราเป็น 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
กุมภาพันธ์-พฤษภาคม (ปี 2)	- ย้ายปลูกลงกระบะเรือใบ หรือวัสดุปลูกอื่นเพื่อเตรียมตัดดอก
	- ให้น้ำปุ๋ย 20-20-20 สลับ 15-30-15 หรือ 16-21-27 อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พันธุ์ดอกสีแดง ให้ 2 ครั้ง/สัปดาห์ พันธุ์ดอกสีขาว ให้ 1 ครั้ง/สัปดาห์
มีนาคม	- เป็นช่วงเปลี่ยนอากาศ เหล็กไฟจะระบาครุนแรง ป้องกันกำจัดโดยการใส่สารเคมี เช่น อิมิดาโคลพริด, อะบาเมคทริน, ไซเปอร์เมทริน อาจจะผสมกับแลนเนท เป็นต้น
มิถุนายน-สิงหาคม	- ให้น้ำปุ๋ย 20-20-20 สลับ 30-20-10 อัตรา 40-60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน
	- ช่วงเปลี่ยนฤดูจะมีศัตรูกล้วยไม้ระบาด เช่น เชื้อรา บั๊กกล้วยไม้ ให้ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์เบนดาซิมผสมแมนโคเซป (ฉีดดอก) หรือผสมแคปแทน (ฉีดโคนต้น) เพื่อป้องกันโรคปื้นเหลือง ส่วนบั๊กกล้วยไม้ให้ใช้ไซเปอร์เมทริน คาร์โบซัลเฟน เป็นต้น
สิงหาคม	- ให้น้ำปุ๋ยสูตร 20-20-20 สลับ 15-30-15 สลับสูตร 16-21-27 หรือ สูตร 10-52-15 หรือ 10-20-30 อัตรา 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร 7 วันต่อครั้ง ช่วงนี้กล้วยไม้จะเริ่มให้ดอกประมาณ 10%
ตุลาคม-ธันวาคม	- เป็นช่วงปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว จะมีโรคแมลงรบกวนมาก เช่น โรคต้นเน่าแห้ง (ราเม็ดผักกาด) โรคปื้นเหลือง โรคเกสรดำ ใช้สารเคมีคาร์บอซิลหรือแอนทราโคล ส่วนเหล็กไฟและบั๊กกล้วยไม้ (ไอ้ฮวบ) ใช้สารเคมี เช่น คาร์เบนดาซิมผสมแมนโคเซป (ฉีดดอก) หรือผสมแคปแทน (ฉีดโคนต้น)
ธันวาคม-กุมภาพันธ์	- บั๊กกล้วยไม้ระบาดรุนแรงต่อเนื่องมา ให้ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดต่อ
มกราคมเป็นต้นไป	- กล้วยไม้ให้ดอกประมาณ 35% ให้ใช้น้ำปุ๋ยสูตร 20-20-20 สลับ 15-30-15 อัตรา 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน สำหรับกล้วยไม้สกุลหวายสีแดง
	- สูตร 20-20-20 สลับ 16-21-27 อัตรา 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน สำหรับกล้วยไม้สกุลหวายสีขาว
พฤษภาคม (ปี 3)	- ให้ดอกประมาณ 80%
พฤษภาคม (ปี 4)	- ให้ดอก 100%

- พฤษภาคม (ปี 5) - ให้ออก 80%
- พฤษภาคม (ปี 6) - ให้ออก 20% เริ่มออกขวดกล้วยไม้ที่จะเปลี่ยนรุ่นใหม่
- มกราคม - เปลี่ยนกล้วยไม้รุ่นใหม่ลงกระบะหรือเรือใบหรือวัสดุอื่น เพื่อตัดดอก

**หมายเหตุ**

ในช่วงเปลี่ยนฤดู ได้แก่ เดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคม และ ตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม ศัตรูกล้วยไม้จะระบาดรุนแรงทั้ง โรค แมลง ต้องดูแลป้องกันกำจัดอย่างสม่ำเสมอและใกล้ชิด โดยใช้สารเคมี เช่น

- เชื้อรา ใช้ คาร์เบนดาซิมผสมแมนโคเซป (ฉีดดอก) หรือผสมแคปแทน (ฉีดโคนต้น)
- แมลง ใช้สารเคมี เช่น อิมิดาคลอพริด อาบาเมคทริน คาร์โบซัลเฟน ไซเพอร์เมทริน เป็นต้น

การฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงไม่ควรฉีดชนิดเดียวกันติดต่อกันเกิน 2 ครั้ง ให้เปลี่ยนสลับกลุ่มยาเพื่อป้องกันแมลงดื้อยา

- หอยทาก จะระบาดรุนแรงในช่วงฤดูฝน ป้องกันกำจัดโดยใช้สารเคมีเมทัลดีไฮด์หรือกากขี้เถ้าพ่นตอนเย็น โดยให้ฉีดน้ำเปล่าก่อนประมาณ 15 นาที

**การจัดการศัตรูพืช**

โรค - แมลง	สารเคมีที่ใช้
- โรคเน่าดำ, ยอดเน่า	- คาร์เบนดาซิม
- โรคโคนเน่า	- เทอร์ราคลอ
- โรคใบปื้นเหลือง	- แมนโคเซป
- โรคแอนแทรกโนส	- คาร์เบนดาซิม, คาร์โคนิล
- โรคราสนิม	- แมนโคเซป, แอนทราโคล
- โรคเน่าแห้ง	- ไวตาเว็ก
- โรคเน่าละ	- ยกออกทำลายทิ้ง
- หนอนกระทุ้ผัก	- อาทาबरอน
- หนอนกระทุ้หอม	- อาทาबरอน
- บั่วกล้วยไม้	- EPN, อิมิดาคลอพริด
- เพลี้ยไฟ	- อิมิดาคลอพริด, อะบาเม็กดิน
- ไรแดง	- นิโซริล
- หอยทาก	- เดทมิล

#### 4.2 ต้นทุนการปลูกกล้วยไม้ / ไร่ ( โดยประมาณการ)

- ต้นพันธุ์กล้วยไม้	16,000 - 20,000 บาท (เฉพาะปีแรก)
- โรงเรือน (ค่าแรง+ค่าวัสดุ)	144,400 บาท (เฉพาะปีแรก)
- วางระบบน้ำ (ระบบ+ปั้ม)	35,000 บาท (เฉพาะปีแรก)
- วางระบบพ่นสารเคมี (ระบบ+ปั้ม)	45,000 บาท (เฉพาะปีแรก)
- กระบะ (เปลือกมะพร้าว)	4,800 บาท
- แรงงาน (ปลูก,ดูแล)	29,375 บาท
- ปุ๋ยเคมี	14,400 บาท
- สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	67,200 บาท
<b>รวมค่าใช้จ่าย</b>	<b>360,175 บาท</b>

#### 5. การวิเคราะห์ปัญหาและความเสี่ยงในการผลิตและจัดการ

##### จุดแข็ง

1. ตลาดมีความต้องการผลผลิตมากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
2. ผลตอบแทนสูงกว่าพืชชนิดอื่น
3. เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ในการปลูกกล้วยไม้
4. บริษัท / ผู้รับซื้อ บริการด้านการขนส่ง
5. ใกล้ตลาด ทำเลดี สภาพแวดล้อมเหมาะสมในการปลูกกล้วยไม้
6. เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม / ร่วมลงหุ้น การบริหารกลุ่มดี มีความเข้มแข็ง

##### จุดอ่อน

1. เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาได้ ราคาผลผลิตขึ้นกับฤดูกาลและเทศกาล
2. การลงทุนสูง
3. มีการปลูกหลากหลายสายพันธุ์ ไม่สามารถรวมกันขายผลผลิตได้
4. ขาดแคลนแรงงาน
5. ศัตรูพืชระบาด
6. เกษตรกรไม่ทราบคุณภาพของสารเคมี

##### อุปสรรค

1. คุณภาพน้ำในบางช่วงไม่ดี
2. ศัตรูพืชต้านทานต่อสารเคมี
3. เกษตรกรปลูกกล้วยไม้หลากหลายสายพันธุ์ ทำให้การใช้เทคโนโลยีหลากหลาย

##### โอกาส

1. สภาพภูมิอากาศเหมาะสมต่อการปลูกกล้วยไม้

## 6. การจัดทำแผนแก้ไขปัญหาและการควบคุมความเสี่ยงในจุดต่าง ๆ

### กิจกรรมในการพัฒนาการผลิตกล้วยไม้

1. การสัมมนาเชื่อมโยงการผลิต การตลาดกล้วยไม้แก่เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้และผู้รวบรวม / ผู้ส่งออกกล้วยไม้
2. ให้ความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดโรค แมลง และการพยากรณ์ศัตรูพืช
3. รวบรวมจัดหาปัจจัยการผลิตจากแหล่งเชื่อถือได้
4. บริการตรวจสอบคุณภาพสารเคมี
5. จัดตั้งศูนย์รวบรวมผลผลิตในระดับจังหวัด และ ส่วนกลาง

### ข้อเสนอแนะ

1. ติดตามและตรวจสอบคุณภาพปัจจัยการผลิตจากบริษัท ร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง จริงจัง
2. ทางราชการประสานงานและประชาสัมพันธ์ข้อมูลการตลาดและราคาผลผลิตแก่เกษตรกรทราบและเป็นปัจจุบัน

รายชื่อผู้เข้าร่วมการวิเคราะห์ศักยภาพและความเสี่ยงด้านการผลิตและจัดการสินค้า  
กลุ่มผู้ปลูกกล้วยไม้อ่างทอง 1 หมู่ที่ 12 ตำบลบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

**สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร**

นายทวีพงศ์ สุวรรณโร

นางสาวนุชจรี วัชรวงษ์ไพบูลย์

**สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดราชบุรี**

นายณรงศักดิ์ โพธิ์ไพฑูรย์

**สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร**

นายวิโรจน์ ะริทอง

**สำนักงานเกษตรอำเภอกระทุ่มแบน**

นายศุภฤกษ์ เลติกุล

**เกษตรกร**

นายพิษณุ ตำรายรีน

นายสุชิน อีสวัสดิ์

นายมงคล สุนทรชัชเวช

นายสุเทพ ใจบางยาง

นายคณิง ชุนถนอม

นายบุญสม ศรีวาริรัตน์

นายวิเชียร แสงสว่าง

นายสมชาย สุนทรชัชเวช

นางสาวจำปี ชุนถนอม

นายธรรมรัตน์ สุนทรชัชเวช

นายเสรีย์ บุญชนก

นายสมศักดิ์ แก้วถนอม

นายยนต์ แก้วมณี

นายปัญญา เปาทอง

นางสาวนภักดิ์ กระทุ่มทอง

นายสมบัติ ไอ้โอกาส

นายปรีชา ชึ่งบางยาง

นายมนตรี แก้วถนอม

นางจิตรา เอี่ยมปทุมมาลัย

นายณัฐพล อีสวัสดิ์

นางบุญธิดา ขวัญบุญ

นายเรืองวิทย์ อีสวัสดิ์

นายเศกสรรค์ อีสวัสดิ์

นายมณูญ สุนทรชัชเวช

นางสมพร เกื่อนคำ

